

- सुचना :- 1. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.

1. संत गाडगे महाराजांनी आपल्या किर्तनाच्या माध्यमातून सामाजिक प्रबोधनाचे कार्य कशा प्रकारे केले आहे? ते सविस्तर स्पष्ट करा. 16

किंवा

भारतीय समाजाचा मुलींच्या जन्माविषयीचा दृष्टीकोन व मुली जन्मास घालणाऱ्या आईची वेदना “शल्य” या पाठाच्या आधारे स्पष्ट करा.

2. संत ज्ञानेश्वरांनी अभंगाच्या माध्यमातून कोणता उपदेश केला आहे? 16

किंवा

‘खापराचे दिवे’ या कवितेचा आशय तुमच्या शब्दात स्पष्ट करा.

3. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे सुमारे 120 शब्दात लिहा. 16

अ) ज्ञान संपादनाची प्रमुख साधने स्पष्ट करा.

ब) शिक्षणाच्या बेगडी संस्कारांनी प्रकाश आपल्या आप्तबांधवापासून कशा प्रकारे दूर सरतो आहे?

क) जागतिकीकरणाच्या प्रक्रीयेचे सामाजिक व सांस्कृतिक परिणाम स्पष्ट करा.

ड) मार्केटिंगच्या संदर्भातल कोणता अनुभव लेखक भानू काळे यांनी सांगितला आहे?

4. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे सुमारे 120 शब्दात लिहा- 16

य) “का हो माजविता दुही” असे बा. सी मर्ढेकर का म्हणतात?

र) कवयित्री शांता शेळके यांनी ‘हे बंध रेशमाचे’ जीवाला जपून ठेवायला का सांगितले?

ल) ‘वसुंधरेचा जन्मसोहळा’ कविच्या मते केव्हा साजरा होईल?

व) ‘नातं’ या कवितेच्या माध्यमातून कवयित्री कुसूमताई अलम यांना कोणता आशय सूचित करावयाचा आहे?

5. खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा- 16

1) “विद्या हे सर्वात मोठे धन आहे” असे संत गाडगे महाराज का म्हणतात.

2) ‘चंगळवाद’ ही संकल्पना पाठाच्या आधारे स्पष्ट करा.

3) “तरी माय मावलीची मांडी उघडीच राहे” असे कवी विठ्ठल वाघ का म्हणतात?

4) “अन् या अनोख्या नंदनवनाचा भलबुरा माणूस हक्कदार होईल” यातून कवी सुधाकर गायधनी यांना काय सूचित करावयाचा आहे?
